

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ МУЛЬТИМОДАЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ВАНТАЖІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

І.А. Шльончак, канд. техн. наук, доц.,
Л.А. Тарандушка, канд. техн. наук, доц.,
М.П. Рудь, канд. техн. наук, доц.,
А.П. Солтус, д-р техн. наук, проф.,
І.П. Тарандушка, асист.,

Черкаський державний технологічний університет, м. Черкаси, Україна

Євроінтеграція – цивілізаційний вибір України, одна з ключових вимог Революції гідності. У системі зовнішньополітичних пріоритетів України вона посідає особливе місце. Для України європейська інтеграція – це шлях модернізації економіки, подолання технологічної відсталості, залучення іноземних інвестицій і новітніх технологій, створення нових робочих місць, підвищення конкурентоспроможності вітчизняного товаровиробника, вихід на світові ринки, насамперед на ринок європейського союзу (ЄС). Як невід’ємна частина Європи Україна орієнтується на діючу в провідних європейських країнах модель соціально-економічного розвитку.

Політичні переваги інтеграції України у ЄС пов’язані зі створенням надійних механізмів політичної стабільності, демократії та безпеки. Зближення з ЄС є гарантією, а виконання його вимог – інструментом розбудови демократичних інституцій в Україні. Крім того, членство у ЄС відкриє шлях до колективних структур спільної безпеки Євросоюзу, забезпечить ефективнішу координацію дій з європейськими державами у сфері контролю за експортом і нерозповсюдження зброї масового знищення, дасть змогу активізувати співробітництво в боротьбі з тероризмом, організованою злочинністю, контрабандою, нелегальною міграцією, наркобізнесом тощо.

Як відомо, ЄС й Україна почали переговори щодо Угоди про асоціацію у 2007 р., а в 2008 р. – щодо поглибленої і всеохоплюючої зони вільної торгівлі (ЗВТ) як невід’ємної складової частини Угоди про асоціацію.

Транспорт – це одна з найважливіших галузей матеріального виробництва, яка забезпечує виробничі і невиробничі потреби господарства та населення країни в усіх видах перевезення. Територіальне поєднання різних видів транспорту, які, взаємодіючи, найповніше задовольняють потреби виробництва і населення у перевезеннях, становлять транспортну мультимодальну систему країни.

Багатогранність проблематики транспортних мультимодальних систем обумовлена виконанням особливої ролі різних видів транспорту в суспільно-економічному житті будь якої країни. Враховуючи європейський вектор економічного розвитку України та вигідне геополітичне її положення, надзвичайно важливо мати необхідний рівень знань про перспективи мультимодальних перевезень в сучасних умовах світового торгівельного процесу [1].

В Україні створено розгалужену мережу автомобільних шляхів, загальна довжина яких становить понад 175 тис. км. Густота автомобільних шляхів загального користування з твердим покриттям дорівнює 269 км на 1000 км² території. Це в сім разів більше, ніж такий же показник залізничного транспорту, наприклад. На сьогодні більш як 100 тис. автомобільних перевізників надають послуги з перевезення 64 % вантажів. Однак, оновлення парку рухомого складу автомобільного транспорту відбувається повільними темпами – майже 70 % рухомого складу є технічно та/або морально застарілими. В сфері автомобільного транспорту необхідно виконати наступні перспективні заходи: оновлення парку рухомого складу; вдосконалення системи організації міжнародних перевезень вантажів автомобільним транспортом при перетині державного кордону, розмитнення

вантажів та отримання віз водіями транспортних засобів; у зв'язку з широким впровадженням автомобільного транспорту лишається проблема викидів в атмосферу шкідливих речовин.

Одним із поширених видів транспорту в Україні після автомобільного транспорту є залізничний. Цей транспорт – велике багатогалузеве господарство. Довжина залізничних колій загального користування в Україні становить 22,7 тис. кілометрів, що дорівнює 37 км на 1000 км² її території. Середня дальність перевезення 1 т вантажу на залізничному транспорті становить близько 55 км. В перспективі у сфері залізничного транспорту необхідно запровадити наступні заходи: заміна застарілих локомотивів та їх обслуговування; запровадження електрофікації колій та збільшення їх кількості; збільшення середньої швидкості пересування (зараз 20 км/год.); приведення ширини залізничних колій у відповідність до європейських стандартів; розвиток існуючих схем навантаження/розвантаження потягів [2].

Необхідно зазначити, що в минулому нашої країни, в силу історичних причин і з огляду на приватного та відомчого володіння засобами транспорту, а також під впливом географічних, топографічних та інших природних умов, розвиток і розміщення в транспортних вузлах основних об'єктів, що відносяться до різних видів транспорту (залізничні станції і сполучні лінії, річкові та морські порти, автомобільні підприємства і дороги, аеропорти, склади тощо), проводилося часто відокремлено один від одного без достатнього врахування необхідності якнайшвидшого переходу вантажних потоків з одного виду транспорту на інший. Саме тому названі об'єкти в транспортних вузлах виявлялися розміщеними по відношенню один до одного незручно [3].

Україна в європейсько-азіатському транспортному просторі представлена всіма видами транспорту. Розвиток транспорту в країні обумовлений її географічним положенням, зокрема розміщенням у центрі Європи та виходом до берегів Чорного і Азовського морів. Транспортний комплекс України має тісні зв'язки з транспортними системами багатьох країн: країн Центральної Європи та СНД, Південної Європи та Близького Сходу, країн південної частини земної кулі та країн Балтики і Скандинавії, країн Середньої Азії, Китаю, Далекого Сходу і Західної Європи.

З метою прискорення комплексного розвитку єдиної транспортної системи України, а також входження її до міжнародної транспортної системи, особливо європейської, Кабінет Міністрів України постановив вважати створення транспортних коридорів та входження їх до міжнародної транспортної системи пріоритетним загальнодержавним напрямом розвитку транспортно-дорожнього комплексу, зокрема і контейнерні перевезення вантажів.

Контейнерні перевезення – сучасний і найбільш економічний вид доставки вантажів з усіх використовуваних в трансконтинентальному сполученні. Значне місце в загальному об'ємі контейнерних перевезень в Україні займають контейнерні перевезення морським транспортом. Вони є незамінними, коли потрібні вантажні перевезення в країні або з країн Азії і Америки в умовах експорту чи імпорту або транзитом через країни Європи.

Таким чином в умовах євроінтеграційного процесу України застосування мультимодальних перевезень є надзвичайно перспективно. Такі перевезення зручні тим, що контейнери, наприклад, пристосовані для перевезення всілякими видами транспорту, що значно полегшує завдання при змішаних перевезеннях в умовах євроінтеграції України.

Список літератури

1. Еремеева, Л. Э. Интермодальные и мультимодальные перевозки: учебное пособие. Сыкт. лесн. ин-т. Сыктывкар: СЛИ, 2014. -144 с.
2. Манько В.М., Заболотько О.О. Становлення системи навчання інженерів-механіків сільськогосподарського виробництва в Україні. Науковий вісник НАУ. К., 2002. № 50, С. 343-348.
3. Савченко Л. В. Взаємодія видів транспорту : навчальний посібник для студентів напрямів підготовки 0501 "Економіка і підприємництво", 1004 "Транспортні технології (автомобільний транспорт)" (спеціальності "Економіка підприємства", "Організація перевезень і управління на автомоб. транспорті") / Л. В. Савченко, О. О. Соловйова ; М-во освіти і науки України, НТУ. - Київ : НТУ, 2010. - 96 с.